

شهرت عذاب بر معترض در قضیه غدیر

کلیدواژه: غدیر، پیامبر، امام علی.

پرسش: یکی از رویدادهای مهمی که پس از حادثه غدیر و معرفی [علی \(علیه السلام\)](#) به جانشینی [پیامبر خدا \(صلی الله علیه وآله وسلم\)](#) اتفاق افتاد، نزول عذاب بر معترض بر این اقدام پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) بود. اگر چنین ماجرای درست بود، چرا مانند ماجرای [«اصحاب فیل»](#)، معروف نشد و سند آن هم نادرست است؟

فهرست مندرجات

- ۱ - نزول عذاب در سوره معارج
- ۲ - شهرت ماجری
- ۳ - تفاوت حادثه شخصی و عمومی
- ۴ - بحث سندی
- ۵ - پانویس
- ۶ - منبع

نزول عذاب در سوره معارج

آیات نخستین [سوره معارج](#):

«سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ • لِّلْكَافِرِينَ لَئِيسَ لَهُ دَافِعٌ • مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ؛

[\[۱\] معارج/سوره ۷۰، آیه ۱-۲.](#)

تقاضا کننده‌ای، تقاضای عذابی کرد که واقع شد. این عذاب، ویژه [کافران](#) است و هیچ کس نمی‌تواند آن را دفع کند. از سوی [خداوند ذی المعارج](#) است.» (خداوندی که فرشتگانش بر آسمان‌ها صعود می‌کنند). یکی از رویدادهای مهمی که پس از حادثه غدیر و معرفی [علی \(علیه السلام\)](#) به جانشینی [پیامبر خدا \(صلی الله علیه وآله وسلم\)](#) اتفاق افتاد، نزول عذاب بر معترض بر این اقدام پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) بود. این رویداد، گواه بر ولایت الهی امیر مؤمنان (علیه السلام) است.

شهرت ماجری

اولاً این ماجرا به اندازه کافی معروف است که دست‌کم در سی کتاب از [کتاب تفسیری](#) و [حدیثی](#) [اهل سنت](#)، مانند [غریب القرآن](#) ابو عبید

[قاسم بن سلام هروی](#) (م ۲۲۴ق)،

[\[۱\] علامه امینی، عبدالحسین، الغدیر، ج ۱، ص ۲۳۹.](#)

[شفاء الصدور ابوبکر نقاش موصلی بغدادی](#) (م ۳۵۱ ق)،

[\[۲\] علامه امینی، عبدالحسین، الغدیر، ج ۱، ص ۲۳۹.](#)

[الکشف و البیان ابواسحاق ثعلبی نیشابوری](#)

[\[۳\] ثعلبی، احمد ابواسحاق، تفسیر الثعلبی، ج ۱۰، ص ۲۵.](#)

و [شواهد التنزیل حاکم ابوالقاسم حسکانی](#)

[\[۴\] حسکانی، عبدالله بن عبدالله، شواهد التنزیل لقواعد التفضیل، ج ۲، ص ۲۸۱-۲۸۵.](#)

آمده است.

[\[۵\] علامه امینی، عبدالحسین، الغدیر، ج ۱، ص ۲۳۹-۲۴۶.](#)

تفاوت حادثه شخصی و عمومی

نباید این داستان را با داستان اصحاب فیل سنجید، چون آن داستان، حادثه‌ای شخصی بوده و این دیگری، حادثه‌ای عمومی و همگانی که برای تمام مردم [مکه](#) رخ داد. به عبارتی نمی‌توان انتظار داشت حادثه‌ای شخصی، مانند حادثه‌ای عمومی انعکاس اجتماعی یابد.

سند آن به [خُدَیْفَةُ بِنِ تَمَانَ](#)، صحابی بزرگ و [سَفِیَانِ بْنِ عُتْبَةَ](#)، یکی از پیشوایان [علم حدیث](#) و [تفسیر](#) و [ثقه](#) در روایت می‌رسد و حافظان و مفسران و محدثان، بر خبر آن دو اعتماد کرده و با آن خبر به تفسیر آیه پرداخته‌اند.

پانویس

۱. [↑ معارج/سوره ۷۰، آیه ۱-۲.](#)
۲. [↑ علامه امینی، عبدالحسین، الغدیر، ج ۱، ص ۲۳۹.](#)
۳. [↑ علامه امینی، عبدالحسین، الغدیر، ج ۱، ص ۲۳۹.](#)
۴. [↑ ثعلبی، احمد ابواسحاق، تفسیر الثعلبی، ج ۱۰، ص ۲۵.](#)
۵. [↑ حسکائی، عبیدالله بن عبدالله، شواهد التنزیل لقواعد التفضیل، ج ۲، ص ۲۸۱-۲۸۵.](#)
۶. [↑ علامه امینی، عبدالحسین، الغدیر، ج ۱، ص ۲۳۹-۲۴۶.](#)

منبع

حدیث‌نت، برگرفته از مقاله «شهرت عذاب بر معترض در قرضه غدیر» تاریخ یازدلی ۱۳۹۶/۵/۳.